

ЦИФРОВА ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Оляднічук Н.В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманського національного університету садівництва
м. Умань, Україна*

Сучасна науково-освітня сфера потребує активного впровадження цифрових технологій в освітній процес. Першочерговим завданням є формування ґрунтової вітчизняної (національної) політики щодо цифровізації навчального процесу у закладах вищої освіти України. Необхідність створення та реалізації сучасних моделей забезпечення здобувачів вищої освіти та закладів вищої освіти комп'ютерними засобами, підготовки, адаптації та організації доступу до мультимедійних технологій і створення відповідних цифрових освітянських платформ для використання в освітньому процесі та управління вищою освітою.

В сучасному освітянському просторі посиленої уваги потребують: забезпечення технічно-матеріального потенціалу цифрового простору; формування прагнення здобувачів вищої освіти до самонавчання; побудова взаємодії суб'єктів освітнього та виховного процесів; саморозвитку та самовдосконалення викладача вищої освіти. Низку проблем розвитку цифрової освіти в Україні доповнюють недостатня обґрунтованість сутності й особливостей науково-педагогічної діяльності в умовах цифрової освіти, потребує чіткого окреслення принципів та пріоритетів освітянського простору в умовах цифровізації.

Загальносупільна цифровізація має певні об'єкти і взаємозв'язки: культурна, технологічна, інформативна, автоматизована, інтелектуальна, практичність, сучасність. Науково-педагогічні працівники мають розуміти, як цифрові технології можуть підтримувати комунікацію, співпрацю, творчість та інноваційність, усвідомлювати їх функціональні особливості, обмеження, наслідки та ризики використання; загальні принципи, механізми та логіку, що лежать в основі створення цифрових сервісів, які постійно розвиваються, а також знати основи функціонування та використання різних цифрових пристроїв, комп'ютерних програм та мереж. Використання цифрових сервісів та технологій передбачається для самоосвіти та підвищення

кваліфікації, професійного мережевого спілкування, електронного навчання здобувачів вищої освіти тощо.

Цифровізація освітянського простору базується на новітніх досягненнях науково-технічного прогресу і передбачає створення потужної світової мережної хмароорієнтованої комп'ютерно-технологічної інфраструктури та ефективного використання цифрових засобів і технологій в усіх сферах суспільного життя.

В освітянському середовищі цифровізація є однією з основних умов реформування освітньої галузі, і водночас, першочерговим завданням ефективного розвитку інформаційного суспільства в Україні. Освітній процес передбачає інтеграцію педагогічних технологій і цифрових автоматизованих засобів навчання. Суцільна цифровізація освітнього процесу і системи освіти загалом дозволяє спрогнозувати результати даного процесу:

- повноцінна персоналізація освітнього процесу;
- підтримка навчальної мотивації на всіх етапах здобуття вищої освіти;
- забезпечення оперативного зворотного зв'язку з кожним здобувачем вищої освіти;
- забезпечення максимальної інтеграції теоретичного та практичного навчання;
- індивідуальне освоєння освітніх програм здобувачами вищої освіти.

Теперішні соціально-економічні та політичні умови функціонування системи освіти в Україні потребують постійного удосконалення та пристосування до реалій життя, не зменшуючи цінності освіти і якості надання освітніх послуг та глибини засвоєння знань здобувачами вищої освіти.

Сучасний освітянський простір України стрімко розвивається й орієнтований на забезпечення: освітян і науковців гідними умовами праці, особистісного розвитку, підтримку ментального здоров'я; дорослих і дітей безперервністю навчання, можливістю здобути нові кваліфікації та підвищити рівень якості життя. Загалом, освіта для сучасної дорослої людини передбачає формування цілісної і ціннісної особистості та професіоналізм у певній сфері чи галузі.

Отже, цифровізація сучасної вищої освіти в Україні орієнтована на досягнення єдиної мети науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти, досягнення якої передбачає дотримання низки принципів:

- особистісно орієнтована освіта (цінність кожного індивіда і його здатність досягти бажаних результатів);
- глобалізація освіти та євроінтеграція (підготовка здобувачів освіти до активної діяльності світовому міжкультурному середовищі);

- широкі світоглядні орієнтири та світосприйняття;
- освіта, саморозвиток та самовдосконалення упродовж всього життя;
- формування громадянської відповідальності, доброчесності, гідності;
- забезпечення безперебійної освіти (для всіх бажаючих, незалежно від статусу, особливих освітніх потреб, стану здоров'я тощо);
- формування навичок для здійснення критичного мислення, гнучкості, креативності тощо;
- забезпечення науково-орієнтованого навчання (система освіти має орієнтуватися на сучасні наукові результати та використовувати їх в освітньому процесі);
- орієнтація на прикладний результат від освітянських послуг (внесок у глобальні фундаментальні дослідження).

Таким чином, в систему цифрової вищої освіти в Україні покладено цінності та бачення майбутнього, що спрямовані на формування цілісної особистості та професіонала, який здатен до успішної самореалізації та реалізації своїх здібностей в суспільстві.